Environmentální stezka „Okolím Kornatic“

Stezka je určena zejména pro rodiny s dětmi, jako námět na lehkou procházku v okolí malebných Kornatic.

Jedná se o časově nenáročný okruh, který zahrnuje 8 zastavení s informačními tabulkami a konkrétními úkoly. Před zahájením stezky si mohou účastníci vyzvednout pracovní list, který budou během absolvování stezky postupně vyplňovat.

Jde nám o to, aby se návštěvníci naší obce prošli v přírodě, získali zajímavé informace a odpočali si.

Časová náročnost: do 1-1,5 hodiny

Terén: lehká turistika

Zastávky:

Start u kulturního domu - Lípy u kapličky – Vlaková zastávka – Ovocná alej – Louka za Ořechovnou – Cesta podél lesa (1-3), Vodní plocha -rybník

Mapka:

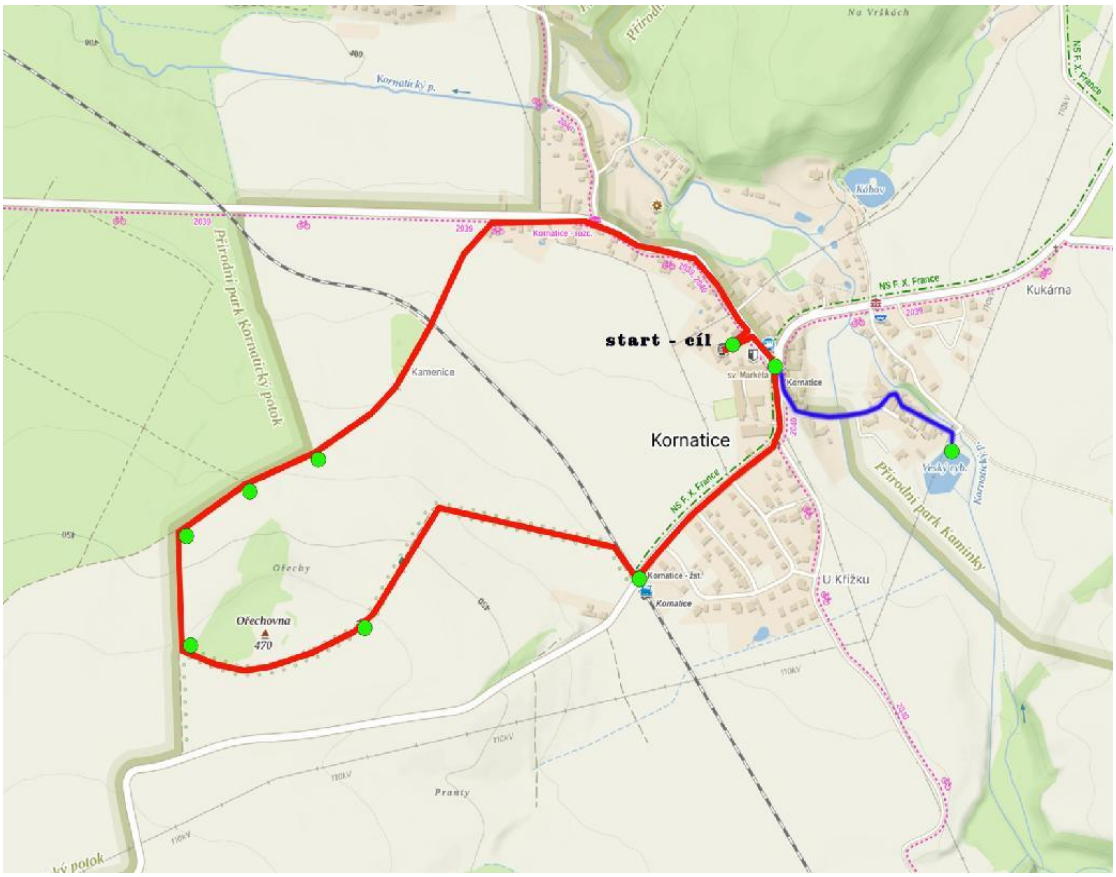

1. zastavení: Lípy u kapličky

Text:

Lípa velkolistá je statný strom dosahující výšky okolo 30 metrů. Lípy velkolisté patří k dlouhověkým stromům. Nejstarším žijící na českém území jsou např. : Klokočovská lípa (1000 let), Bzenecká lípa (700–900 let) nebo Kamenická lípa (700–1000 let). Lipový květ patří také k nejznámějším domácím léčebným prostředkům. Čaj z lipového květu se užívá jako prostředek proti nachlazení, často v kombinaci s medem. Sbírají se kompletní květenství. Musí se sušit ve stínu bez dalšího přísunu tepla.

Úkol:

Urči stáří stromu podle návodu.

Platí poučka, že stáří stromu zhruba odpovídá obvodu jeho kmene v palcích. Ten se zjišťuje přibližně ve výšce 1,3 m nad zemí (jednoduše ve výšce hrudníku) a lze k tomu použít například provázek, který se nejdříve ovine kolem stromu a následně změří metrem. Při použití metrické soustavy je nutné zjištěný údaj přepočítat podle následujícího vzorečku:

S - stáří stromu O - obvod kmene [mm] měřený ve výšce 1,3 m nad zemí

S = O / 25,4

Tato metoda nezohledňuje žádné specifické vlastnosti konkrétního druhu stromu. Výhodou tak je především její univerzálnost, nevýhodou pak malá přesnost.

(http://www.velkykluk.cz/ruzne/urcovani_stari_stromu/index.htm)

Proveď měření a výpočet..

Pomůcky: Přiložený provázek, metr, papír, tužka.

2. zastavení: Vlaková zastávka

Dnešní svět je v pohybu nesrovnatelně víc, než kdy dřív, a to má své následky. Každá cesta totiž za sebou nechává uhlíkovou stopu. Čím vyšší stopa je, tím víc zatěžuje emisemi CO_2 životní prostředí a přispívá k oteplování Země. Proto vždy záleží, aby dopravní prostředek, který zvolíme, byl co nejvíc ohleduplný k přírodě.

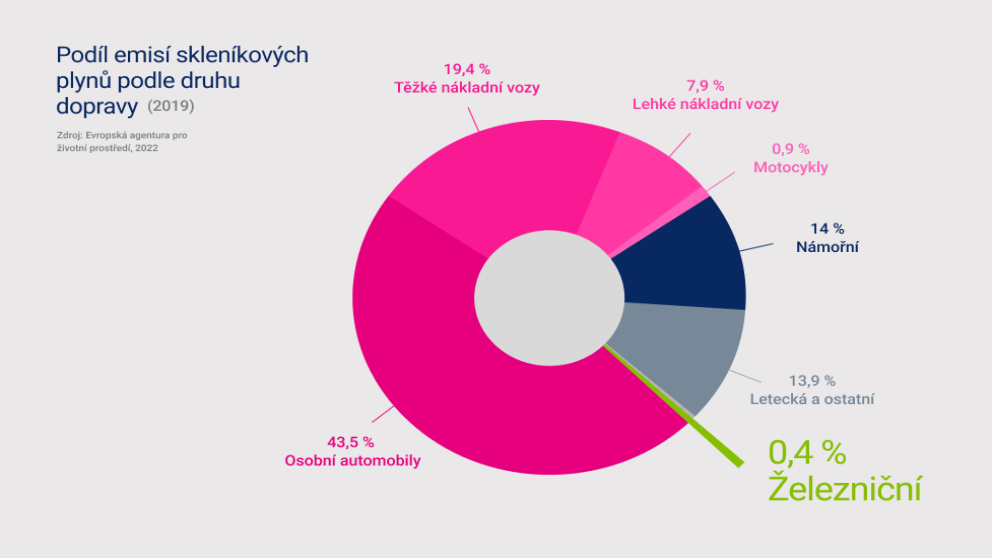

Silniční doprava celkově má na svědomí **71,7 %** všech emisí.

Z toho celých **43,5 %** tvoří osobní silniční doprava.

Ročně se tím v ČR vyprodukuje **20 milionů** tun CO_2.

Na každého z nás tedy připadají **2 tuny** emisí. (https://www.cd.cz/vlakemeko)

Úkol:

Napiš, kolikrát týdně cestuješ vlakem a kam?

Zamysli se nad tím, zda některé cesty, které podnikáš autem nebo autobusem, nemůžeš podniknout vlakovou dopravou.

Napiš.

Pomůcky: tužka a papír

3. zastavení: Ovocná alej

Text:

Aleje kolem cest a silnic utvářejí harmonický charakter české krajiny a její typický ráz. V přípisu z roku 1752 je poprvé uložena povinnost sázet stromy u nově budovaných císařských silnic. Nejvíce alejí vzniklo za vlády Marie Terezie a Josefa II. Aleje měly chránit cestující před slunečním žárem a pochodující vojsko před spatřením, a zásobovat je ovocem. V současné době najdeme v České republice asi nejvíce alejí ovocných, časté jsou i lipové nebo dubové.

Úkol:

Urči, jaké druhy ovocných stromů se nachází v kornatické aleji k Ořechovně. Napiš. (ilustrační foto)

Pomůcky: tužka a papír

4. zastavení: Louka za Ořechovnou

Text:

Louky jsou částečně polopodmáčené, nekosené, místy najdeme náletové dřeviny. Je zde možné pozorovat běžné druhy trav a bylin. Fauna luk je složena z běžných druhů živočichů a obojživelníků. Přítomna je např. ropucha obecná, ještěrka živorodá nebo slepýš křehký. Místo je také navštěvováno vysokou zvěří, což dokládají pozorovatelné stopy v měkkém terénu.

Úkol:

Napiš, jaké druhy rostlin a živočichů pozoruješ na louce:

Ilustrační obrázek:

Pomůcky: tužka a papír

5. Cesta podél lesa (1)

Text:

Smíšený les bývá považován v podmínkách střední Evropy za nejstabilnější lesní biom, který je většinou nejlépe schopen odolávat běžným výkyvům mírného klimatu. Jeho pestřejší druhová skladba umožňuje snadněji odolávat živelním katastrofám (polomům), ale také škůdcům. Významné je příznivější působení smíšených lesů na lesní půdy, zejména ve srovnání s jehličnatými monokulturami, které lesní půdy jednostranně ochuzují.

Úkol:

Jaké druhy listnatých a jehličnatých stromů vidíš?

Napiš. (ilustrační obrázek)

Pomůcky: tužka a papír

6. Cesta podél lesa (2)

Text:

V lese kromě stromů a rostlin žije taky celá řada lesních živočichů. Les sice na první pohled budí dojem, že v něm nikdo živý zrovna nepobývá. Opak je však pravdou. Lesní zvířata žijí raději v utajení a lidem se pokud možno vyhýbají. Když budeme při procházkách lesem tišší brzy některé potkáme. Tvoří mezi sebou úzkou komunitu a propojenou vzájemnými vazbami. A jsou i závislí na konkrétní klima, půdu i světlo a taky na typu lesního porostu. Pozorný pozorovatel může potkat bezobratlé živočichy, hady, obojživelníky, ptáky nebo savce.

Úkol:

1. Hledej stopy zvěře – nafoť. U následujícího obrázku urči, o jakou stopu zvěře se jedná.

2. Které druhy (bezobratlých) živočichů bylo možné dosud pozorovat? (ilustrační foto)

Pomůcky: mobil, tužka a papír

7. Cesta podél lesa (3)

Text:

Kůrovec je škůdce, jehož vývoj probíhá pod kůrou stromů. Svým působením dokáže často zahubit i celé lesní porosty. Napadá nejen dřeviny v lesích, nýbrž i dřeviny rostoucí mimo les . Ohrožen je zejména smrk ztepilý. Lesnická praxe vyvinula postupy, jak se přemnožení kůrovců bránit. Tím nejdůležitějším je včasné pokácení napadených stromů a asanace škůdce. Kůrovce vyvíjející se pod kůrou můžeme asanovat včasným odvozem a zpracováním dřeva na pile, popř. mechanickým odkorněním na plachtu a spálením nebo odkorněním frézovacím adaptérem na motorovou pilu. Dále lesníci provádějí chemickou asanaci postřikem vhodným schváleným přípravkem na ochranu, vždy s přimíchaným barvivem. Další formu boje s kůrovcem představuje umístění lapačů s feromonem, který kůrovce naláká a zachytí.

Úkol: Prohlédni nalezené kousky kůry a urči, zda byl strom napaden kůrovcem. Nafoť, popiš. (ilustrační foto)

Pomůcky: mobil, tužka, papír

8. Vodní plocha – Rybník

Text:

Rybník je vodní nádrž vytvořená člověkem, která slouží především pro chov ryb, zavlažování, rekreaci nebo jako zásobárna vody. Rybníky mají pro zadržení vody v krajině zásadní význam. Pomáhají při povodních i v období sucha. Od konce 18. století jich v naší krajině mnoho zaniklo, v posledních letech se však situace začíná obracet. Rybník je mnohem víc než jen malá vodní plocha , je to samostatný živý svět plný rostlin, živočichů a mikrobiologických procesů. Rybníky se vyskytují jak v přírodě, tak jako umělé vodní plochy v zahradách nebo parcích.

Úkol: Které nejznámější sladkovodní ryby znáš? Napiš. (ilustrační obrázek)

Pracovní list

1. Lípy u kapličky

Urči stáří stromu podle návodu. Zjišťuje se přibližně ve výšce 1,3 m nad zemí (jednoduše ve výšce hrudníku) a lze k tomu použít například provázek, který se nejdříve ovine kolem stromu a následně změří metrem. Při použití metrické soustavy je nutné zjištěný údaj přepočítat podle následujícího vzorečku: **S - stáří stromu O - obvod kmene [mm] měřený ve výšce 1,3 m**

S = O / 25,4 Proveď výpočet .....

2. Vlaková zastávka

Napiš, kolikrát týdně cestuješ vlakem a kam? Zamysli se nad tím, zda některé cesty, které podnikáš autem nebo autobusem, nemůžeš podniknout vlakovou dopravou. Napiš.

3. Ovocná alej

Urči, jaké druhy ovocných stromů se nachází v kornatické aleji k Ořechovně. Napiš.

.....

4. Louka za Ořechovnou

Napiš, jaké druhy rostlin a živočichů pozoruješ na louce: .....

5.Cesta podél lesa (1)

Jaké druhy listnatých a jehličnatých stromů vidíš?

.....

6. Cesta podél lesa (2)

a) Hledej stopy zvěře – nafoť. U následujícího obrázku urči, o jakou stopu zvěře se jedná.

b) Které druhy (bezobratlých) živočichů bylo možné dosud pozorovat?

7. Cesta podél lesa (3)

Prohlédni nalezené kousky kůry a urči, zda byl strom napaden kůrovcem. Nafoť, popiš.

8. Vodní plocha – rybník

Které nejznámější sladkovodní ryby znáš? Napiš

Vyplněný pracovní list můžete odevzdat do krabice v zádveří KD Kornatice. Slosování o cenu „Kornatický ochranář přírody“ bude losovat starosta obce na konci října 2025.

Nezapomeňte vyplnit kontaktní údaje. Děkujeme za účast.